

EĞİTİMDE İYİ ÖRNEKLER KONFERANSI 2007

25 Haziran 2007, Batman Çalıştayı
Sunuş Özetleri

Veli Uyum Projesi

Ahmet Korkmaz, Kadriye Savaş, Adıyaman Fevzi Çakmak İlköğretim Okulu

Projemizi, bazı velilerimizin okula ve çocuklarının eğitimine yeteri kadar ilgi göstermemeleri, değişen müfredatla ilgili yeterli bilgiye sahip olmamaları nedeniyle geliştirdik. Projede öncelikle velilerle toplantı yapıldı, projenin amacı ve işleyişi anlatıldı, fikir alışverişinde bulunuldu. Her gün bir veli okula davet edildi. Öğretmen tarafından doldurulan öğrenci gözlem formunda, öğrencinin davranış ve ders başarı durumuyla ilgili bilgi verildi. Dersin sonunda veliye anket uygulandı. Velilerin okul ziyareti sonunda, gerek evde gerekse okulda öğrencilerde ders çalışma, temizlik ve öz bakım, beslenme alışkanlığı edinme, kendini ifade etme gibi konularda olumlu yönde önemli gelişmeler kaydedildi.

Hayatımızdaki Görsel Sanat: Matematik

Ali Başhan, Beşiri Lisesi

Öğrencilerin matematiğe karşı duyuşsal durumunu tespit etmek, matematikle ilgili düşündüklerini, matematiğe ihtiyaç olup olmadığı hakkındaki görüşlerini öğrenmek amacıyla Batman'da 1 ilköğretim, 2 Genel Lise, 1 Anadolu Lisesi ve 1 Fen Lisesi olmak üzere 5 pilot okulda açık uçlu soruların yer aldığı anket çalışması yapılmıştır. Öğrencilerin adlarını yazmamaları sağlanarak daha özgür bir ortamda düşüncelerini ifade etmeleri sağlanmıştır. Anket sonrası yapılan inceleme bizi, matematikle ilgili "Hayatımızda pek yer almayan" ve/veya "Kullanım alanı olmayan/Soyut bir ders" eleştirilerine cevap niteliğinde kabul edilebilecek bu çalışmayı hazırlama ihtiyacını doğurmuştur. Anket ile ilgili istatistikî sonuçlar konferanstaki sunumda yer alacaktır.

Orienteering Sporunun Öğrenme - Öğretme Sürecine Yansıtılması

Aslı Gözütok, Serkan Kelışoğlu, TED Ankara Koleđi Vakfı Özel İlköğretim Okulu

Hayat Bilgisi dersinin özelliği gezi, gözlem, yaşam ve deney dersi olması; öğrencilerin öğrendiklerini günlük yaşamlarıyla doğrudan ilişkilendirebilmeleridir. Öğrencilerin yön bulmada kullanılan çeşitli yöntemleri ve araçları öğrenmesi amacıyla bir sınıf içi uygulama planlanmıştır. Uygulama planlanırken öğrenme-öğretme sürecinde kişinin yön bulma duygusunu, harita okuma becerisini geliştirmeyi, takım halinde çalışmayı, kişinin kendine olan güvenini arttırmayı; öğrenmeyi kolaylaştırıp zevkli hale getirmeyi amaçlayan "Orienteering" sporundan faydalanılmıştır. Uygulamanın bir kısmı okul içerisinde ders saatleri dışında planlanmış, bir kısmında yön bulmada kullanılan yöntemleri içeren bir öykü kurgulanmış, karşılıklı etkileşim içerisinde paylaşılmıştır.

Bilimle Uğraşalım: TÜBİTAK Bilim Çocuk Dergisi'nin İlköğretimi Desteklemek Amacıyla Çıkardığı Ek

Aslı Zula, TÜBİTAK Bilim Çocuk Dergisi

TÜBİTAK Bilim Çocuk Dergisi, bilimi yaygınlaştırmak ve çocuklara sevdirmek amacıyla Mart 2006 tarihinden itibaren "Bilimle Uğraşalım" adıyla bir ek çıkarmaya başladı. Böylece Fen ve Teknoloji başta olmak üzere Teknoloji ve Tasarım, Türkçe, Matematik, Sosyal Bilgiler derslerinde kullanılacak bir kaynak ortaya çıktı. Dergimizin Nisan 2007 tarihindeki baskı sayısı 100 bindir.

Bu sayıya ulaşmamızda, yapılan birçok yenilikle birlikte sekiz sayfaya çıkan “Bilimle Uğraşalım” ekinin de rolü vardır.

TÜBİTAK Yaz Bilim Kampı
Aşlı Zula, TÜBİTAK Bilim Çocuk Dergisi

Bilim kültürünün oluşması ve yaygınlaşması, bilimin ve teknolojinin toplumun her kesimi tarafından anlaşılması, benimsenmesi, kullanılmasının sağlanması, ülkemizin kalkınması için gereken önemli adımlardan biridir. TÜBİTAK, bilimi sevdirmek, bilimsel kavramları tanıtmak ve bilimsel düşünceyi teşvik etmek amacıyla 2006 yılında Yaz Bilim Kampı düzenlemiştir. İlköğretim 6. sınıfa geçen öğrencilerin katıldığı projede, Mutfakta Bilim, Doğa, Arkeoloji, Gökbilim, Dedektifler İz Peşinde, Buluş, Teknoloji-Tasarım konulu atölye çalışmaları; TÜBİTAK Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Araştırma, Gıda ve Ulusal Meteoroloji Enstitülerinde gerçekleştirilen atölye çalışmaları yer almıştır. Katılımcıların, atölye çalışmalarının her etkinliğini bizzat deneyimleyeceği şekilde etkileşimli olarak tasarlanan programda yaratıcılık ve kişisel yeteneklere imkân veren çeşitlilikte etkinliklere yer verilmiştir.

Okul Dostu Programı: Kitap Okuma Projesi
Başak Güçlü, Özel Sektör Gönüllüler Derneği

Özel Sektör Gönüllüler Derneği'nin yürüttüğü “Okul Dostu Programı: Kitap Okuma Projesi”, İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü işbirliğiyle 2003 yılından beri uygulanmaktadır. Projede, Dernek üyesi şirketlere en yakın mesafedeki ilköğretim okulları belirlenmekte ve şirket gönüllülerinin çocuklarla buluşmaları sağlanmaktadır. Projeye çocuklara hayal gücü, liderlik, sosyal beceriler, mesleki bilgiler gibi çeşitli beceri ve bilgiler kazandırılmakta; ayrıca kitap okuma sevgisi verilmekte ve örnek modellerle vizyonlarının gelişmesine katkıda bulunmaktadır. “Çocuklarla iletişim” ve “kitap okuma” konularında eğitim alan gönüllüler, proje rehberinden faydalanarak uygulamayı 20–25 çocukla her hafta aynı gün ve saatte gerçekleştirmektedir. Proje, eğlenceli ve uygulanması kolay, olumlu sonuçları kısa sürede gözlemlenebilir niteliktedir.

Beş Kareliler Bulmacası
Emel Topbaş, Fulya Kula, Safure Bulut, Bülent Çetinkaya, ODTÜ Eğitim Fakültesi

Matematik derslerinde materyal kullanımı, öğrencilerin soyut ilişkileri somutlaştırarak daha iyi anlamalarına yardımcı olmaktadır. Bu çalışmada, ilköğretim sekizinci sınıf için hazırlanmış olan materyal öğretmen adaylarına tanıtılmıştır. Etkinlik beş karelilerin ve bu beş karelilerden çeşitli şekillerin oluşturulmasını içermektedir. Etkinlik yardımıyla geometrik şekillerin alanlarının, çevrelerinin hesaplanması ve bu iki kavram arasındaki ilişki ile ilgili bilgi-becerileri kazandırmak amaçlanmıştır. Etkinlik, 13 öğretmen adayına uygulanmıştır. Öğrencilerin beş karelileri kullanarak verilen şekilleri oluşturmada zorlandıkları ve genel olarak etkinlikten zevk aldıkları gözlenmiştir. Ayrıca, öğrencilerin etkinliğin ilk adımlarında verilen şekillere göre sonraki adımlarında verilenleri daha rahat oluşturdukları gözlemlenmiştir.

Yeni Müfredat Programıyla Uygulanmaya Başlanan 4 ve 6. Sınıf Hazır Bulunuşluk Sınavları
Fatma Aslan, Ali Toker, Funda Aslan, Belma Arslan Turan, Özel Bilkent İlköğretim Okulu
Seçil Doğan, Ankara Üniversitesi

Okulumuzda, yenilikçi eğitim-öğretim politikalarına uygun olarak 2006–2007 ders yılı başında 4 ve 6. sınıf öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersine hazır bulunuşluk düzeyleri hazırlanan sınavlar ile ölçülmüştür. Bu uygulamanın temelinde; öğretmenin kendisini ve öğrenciyi daha iyi tanıması, öğrenciye güçlü ve zayıf olduğu alanlar konusunda geri bildirim verilmesi, eğitim ve öğretim

hizmetlerinin daha nitelikli yapılması, öğretim yöntemlerinin yeterliliği konusunda geri bildirim alınması ve öğrencilerin Fen ve Teknoloji dersinde başarılı olabilmeleri için gerekli ön koşul ve davranışlara sahip olup olmadıklarını belirlemek amacı güdülmüştür.

Sosyal Bilimlerde Bilgiyi Almak Yerine Bilgi Elde Etmeyi İş Haline Getirmenin Bir Yolu
Gülşen Öz, Ferdağ Sezer, Özel Amerikan Robert Lisesi

Sosyal Bilimler, öğrenciler tarafından en az ilginç ve önemsiz dersler olarak algılanmakta, daha kolay öğrenilen ancak sıkıcı ve ezbere dayalı olarak değerlendirilmektedir. Öğrencilere okulda neler öğrenmek istedikleri sorulduğundaysa başka kültürdeki insanları tanımak, başka yer ve ülkeleri öğrenmek cevabı alınmaktadır. Buradan, ders başlıklarının popüler ve yararlı, ama derslerin öyle olmadığı anlaşılmaktadır. Öğrenciler, ders konularıyla kendileri arasında bağlantı kuramamaktadır. “Etkili, zevkli, tercih edilen sosyal bilimler öğretimi nasıl olmalıdır?” sorusunun yanıtını aramak, sosyal bilimler öğretmeninin en temel amaçlarından biri olmalıdır. Sunumda, sosyoloji, ekonomi ve coğrafya derslerinin seçilmiş konularında keşfederek öğrenme uygulamalarımız, uygulama ürünleri, sonuçları değerlendirilecektir.

Okul Öğrenci Kurulu

Mehmet Sait Battı, Mesude Balıkç, Zeki Aslan, Mehmet Ekiç, Hanife Nur Öner, Dilan Baltaş, Elif Mutlu, Batman Anadolu Lisesi

Öğrencilerimizi okulla ilgili kararlara ortak edebilmek ve sorumluluk duygusu geliştirmek için “Okul Öğrenci Kurulu” uygulaması başlatılmıştır. Kurulumuza her sınıftan biri kız olmak şartıyla iki öğrenci seçilmektedir. Senenin ilk toplantısında başkan ve başkan yardımcısı seçilir. Kurul, her ayın ilk salı günü, okul müdürü ve rehber öğretmenlerin de eşliğiyle olağan toplantısını yapar ve gündemi belirler. Belediye Başkanımız ziyaret edilerek okulumuza davet edildi, okulumuza 20.000 YTL değerinde parke taşı ve asfalt döşeme işi yaptırıldı, okulumuza 150 kişilik bir konferans salonu kazandırıldı, Sinema ve Felsefe Kulüpleri oluşturuldu, okul kıyafetlerimiz kurulla birlikte seçildi, Vakit Çizelgesi oluşturulurken kurula danışıldı ve kütüphanemize 1000 kitap kazandırıldı.

Bir "Vakıf - Üniversite - Devlet Okulu İşbirliği" Örneği

Miray Tekkurru, Füsün Akarsu, Özlem Ünlühisaralı, Bruce Johnson Beykent, Zahit Kısa, Boğaziçi Üniversitesi

Candan Fetva, Gündüz Alpmaz, Aydın Doğan Vakfı

Aydın Doğan Vakfı'nın desteği, Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nin önderliği ve bilimsel desteğiyle İstanbul'daki devlet okullarından Aydın Doğan İlköğretim Okulu'nda gerçekleştirilen proje “Vakıf-Üniversite-Devlet Okulu” işbirliğinden doğan özgün bir modeli yansıtmaktadır. Proje, okuldaki öğretme-öğrenme sürecinin yeni öğretim programı doğrultusunda iyileştirilmesini ve zenginleştirilmesini amaçlamaktadır. Bu bağlamda “ADİO Dönüşüm Projesi” öğretmen ve öğretim odaklı eğitim anlayışından öğrenme, öğrenen ve etkileşim odaklı anlayışa dönüşümü simgelemektedir. Projenin temelinde “dönüşen öğrenci” için önkoşulun “dönüşen öğretmen” olduğu yer almaktadır. Bu sebeple büyük ölçüde öğretmen dönüşümü projesidir. Temelinde öğretmenlerin yaparak-yaşayarak öğrenmelerine dayalı proje geliştirme atölye çalışmaları bulunmaktadır.

Klasik Masallar ile Öğrenilmiş Çaresizlik İlişkisi ve Amaç Belirlemede Masalların Etkisi

Mustafa Sclak, Batman Endüstri Meslek Lisesi

Çalışmamızda, Pamuk Prenses, Alice, Pinokyo, Enmond Dantés gibi masal kahramanları ile Tom ve Jerry, Aslan Kral gibi televizyon kahramanlarının kişisel yaşam öykülerinden hareketle, bugünün çocuklarının öğrenilmiş çaresizliğini ortadan kaldırmak ve başarıya ulaşmalarını sağlamak

amaçlanmıştır. Amaçları gerçekleştirmek için Newton ve Edison gibi gerçek kahramanların yaşam öyküleriyle gençleri motive etmek, bireylerin kişisel gelişimlerine katkı sunmak için hazırlanan ve 12–35 yaş grubuna yönelik uygulama sunulacaktır.

Hükümlü ve Tutuklulara Yönelik Eğitim Çalışmaları
Nezrettin Seyidoğlu, Denizli Pınar Köyü İlköğretim Okulu

Çalışmamız, 15 Şubat–25 Haziran 2007 tarihleri arasında Batman M Tipi Kapalı Ceza ve Tutukevi’nde gerçekleştirilmiştir. Burada, “Toprakla buluşan bir fidanın yaşama merhaba demesi için gerekli olan cansuyunu verebilmek” sloganı ile yola çıkılarak eğitim çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Çalışma, hükümlü ve tutukluların kişisel gelişimlerine katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Çocuklarla Sanata Yolculuk
Nur Arman, Ece Demirel, ODTÜ Geliştirme Vakfı Özel İlköğretim Okulu

Efsanelerden, hikâyelerden hareket ettik ve her yıl bir sanatçı seçtik. Geçen yıl kahramanımız Picasso idi. Tablolarından yap-bozlar, bulmacalar ve drama çalışmaları yaptık. Resimlerini nerede görsen tanırsın artık. Bu sene İspanya’dan Türkiye’ye döndük. Bedri Rahmi yolculuğumuza şiirlerinden yola çıktık. Uçsuz bucaksız renk denizinde, balıkların izini sürdük. Roma’dayız, tavan fresklerini inceliyoruz. Atölyemizde birer Michelangelo’yuz! Rolümüz arkeolog; efsaneler ülkesi Anadolu’dayız. Her sene bir uygarlık inceledik; yaşantısıyla, savaşlarıyla, coğrafyasıyla...

Picasso'dan Midas'a
Nur Arman, ODTÜ Geliştirme Vakfı Özel İlköğretim Okulu

Ana sınıfından 8. sınıfa kadar tüm yaş gruplarını kapsayan bu uygulamanın hedefi; hem müfredatta yer alan tekniklerin, hem de dünya çapında bir sanatçının yaşamı ve yapıtlarının öğrenilmesini sağlamaktır. Birinci dönemin sonunda Picasso’ya ait eserleri kolayca tanıyabilmelerinin yanı sıra kültürel birikimlerinin ve farkındalıklarının artmasıyla yeni bilgileri zevkle öğrenmeleri sağlandı. Bu çalışma kapsamında Picasso ve Frig Kralı Midas’tan yola çıkarak oluşturulan öykülerin, el yapımı ve boyutlandırılmış kitaplar oluşturulması sağlandı. Dünya Kitap Haftası’nda okul kütüphanesinde sergilenerek öğrencilerin incelemesine sunulan bu çalışmalarla birlikte Picasso’nun “İki Pan ve Su Perisi” tablosunun röprodüksiyon çalışması da yorumlandı. Sanat eleştirmenlerinin “İkisinin de dokunduğu altına dönüşüyor” dediği Picasso ve Midas benzetmesini de anlatabilmek için, birbirinden çok farklı gibi görünen iki çalışmanın iç içe geçmesi sağlandı.

Tarım İşçiliğinde En Kötü Biçimdeki Çocuk İşçiliğinin Eğitim Yoluyla Sona Erdirilmesi Projesi
Simge Gökkoçun, Selim Can, Kazım İlkan Kertmen, Lemziye Kozan, Adana MEB, İLO

Projenin amacı, Adana-Karataş bölgesinde tarımda çocuk işçiliğinin eğitim yoluyla önlenmesidir. Bu kapsamda, bölgeye dışardan tarım işçisi olarak gelip çadırlarda yaşayan ailelerin tarımda çalışan ya da çalışma riski taşıyan çocukları tespit edilmektedir. Ailelerin, çocuklarının eğitimiyle ilgili bilgilendirilip eğitimlerine önem vermeleri, çocuklarını okula devam ettirmeleri konusunda ikna edilmesi ve isteyen ailelerin çocuklarını yatılı okullara ya da buldukları çadır bölgesine en yakın ilköğretim okullarına kayıtlarının yapılması sağlanmaktadır. Bu çalışmalar sonucunda bölgede tespit edilen 3338 çocuktan 1301’i çalışma hayatından çekilmiş, tüm okul masrafları proje tarafından karşılanmıştır. Görüşülen çocuklara ve ailelerine sağlık hizmeti, telafi eğitimi, okuma yazma kursu verilmiş ve sosyal etkinliklerden yararlandırılmışlardır.